

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 13-4-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 373/74889

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του εισοδήματος των ροδακινοπαραγωγών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού και από ακραία καιρικά φαινόμενα»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4847/9-3-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Π. Θεοπίστη**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis)

Είναι γεγονός ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού τόσο των ζωικών (γάλα-κρέας) όσο και των αγροτικών (κηπευτικά, εσπεριδοειδή, δενδρώδεις καλλιέργειες κ.ά.) προϊόντων, που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά λόγω μειωμένης ζήτησης (κλειστή εστίαση, εισαγωγές σε πολύ χαμηλές τιμές, μειωμένες εξαγωγές, αποδυναμωμένος τουρισμός, απαγόρευση μαζικών συναθροίσεων π.χ. εμποροπανηγύρεις, γάμοι κ.ά.).

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι ζητήματα που πλήττουν την ανάπτυξη του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου, ως απόρροια της υγειονομικής κρίσης στον πρωτογενή τομέα, όπως είναι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών, παρακολουθούνται στενά από τους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να παρεμβαίνουν αναλόγως.

Ως εκ τούτου, για τη στήριξη του εισοδήματος των ροδακινοπαραγωγών που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού και από ακραία καιρικά φαινόμενα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, και ο Υπουργός αναπληρωτής Οικονομικών, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, υπέγραψαν τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής ροδάκινων, ύψους 8,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι από το έτος 2015 χορηγείται συνδεδεμένη ενίσχυση στον τομέα των συμπύρηνων ροδάκινων χυμοποίησης. Για το έτος ενίσχυσης 2021, ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται στα 2.821.043€.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των

παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Συγκεκριμένα, οι Οργανώσεις Παραγωγών μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, μπορούν να υλοποιούν δράσεις, που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- προγραμματισμός της παραγωγής,
- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Προς αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ενθαρρύνει το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν τους, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαιών θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α'52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και

αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας:

- σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, καλλιεργούνται 13.253,80 στρέμματα με ροδάκινα και νεκταρίνια, εκ των οποίων το 87% καταλαμβάνουν οι ποικιλίες που αναφέρονται στο κείμενο της Ερώτησης.
- έχουν αναγνωριστεί τρεις Οργανώσεις Παραγωγών για ροδάκινα, εκ των οποίων οι δύο εφαρμόζουν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

ΕΛ.Γ.Α.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Κοζάνης, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε ζημιές που προκλήθηκαν από τον παγετό του μηνός Μαρτίου του έτους 2020 σε καλλιέργειες της ευρύτερης περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας, συμπεριλαμβανομένης και της ευρύτερης περιοχής της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας, διαπιστώθηκαν ζημιές σε καλλιέργειες οπωροφόρων δέντρων και κυρίως πρωιμανθείς ποικιλίες δενδρώδων καλλιεργειών που ευρίσκοντο σε καλυπτόμενο, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., στάδιο. Για τις εν λόγω ζημιές, οι οποίες αφορούν ζημιές στις πρωιμανθείς δενδρώδεις καλλιέργειες και είναι σύμφωνες με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε, τα πορίσματα κοινοποιήθηκαν και έχει ξεκινήσει η καταβολή των αποζημιώσεων.

Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές που προξενούνται στα καρποφόρα δέντρα από τον παγετό πριν από το στάδιο έναρξης της άνθησης (άνοιγμα πετάλων). Ως εκ τούτου, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές που προκλήθηκαν σε διάφορες δενδρώδεις καλλιέργειες της ανωτέρω περιοχής, εκτός από τις πρωιμανθείς, καθώς δεν ευρίσκονταν στο στάδιο της ανθοφορίας.

Όσον αφορά στο σύνολο των ζημιών που σημειώθηκαν στις καλλιέργειες της ανωτέρω Π.Ε. το έτος 2020, οι οποίες είναι σύμφωνες με τον ανωτέρω Κανονισμό και προκλήθηκαν από διάφορα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια (παγετός, χαλαζοπτώσεις, ανεμοθύελλες), επισημαίνεται ότι έγιναν 122 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 489 δηλώσεις ζημιάς. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε, κοινοποιήθηκαν τα πορίσματα που αφορούν 113 αναγγελίες και έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς αποζημιώσεις ύψους 1.800.000 ευρώ. Η ολοκλήρωση των αποζημιώσεων αναμένεται εντός της άνοιξης του 2021.

Όσον αφορά στις ζημιές που προκλήθηκαν στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Φλώρινας από τις βροχοπτώσεις του μηνός Αυγούστου του έτους 2020, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Κοζάνης, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε δενδρώδεις καλλιέργειες (ροδακινοκαλλιέργειες κ.λπ.) της εν λόγω Π.Ε., δεν διαπιστώθηκαν άμεσες ζημιές, καλυπτόμενες ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., αλλά ζημιές από μυκητολογικές κυρίως προσβολές (μονίλια), αλλά και από καρπόπτωση, που αποτελούν ζημιογόνα αίτια, τα οποία δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Οργανισμό.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνον οι άμεσες ζημιές που προξενούνται στην ηρημένη παραγωγή των καλλιεργειών, οι οποίες αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια (χαλάζι, καύσωνας,

βροχόπτωση κ.λπ.) στη φυτική παραγωγή της καλλιεργητικής περιόδου που συνέβη το ζημιογόνο αίτιο.

Επίσης, δεν καλύπτονται οι ζημιές (π.χ. ασθένειες), οι οποίες δευτερογενώς οφείλονται στα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, καθώς και οι ζημιές που προξενούνται από άλλα, εκτός από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, ανεξάρτητα εάν αυτά προηγούνται, ακολουθούν ή συμβαίνουν ταυτόχρονα με τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Κοζάνης, οι μεγάλες υγρασίες που υπήρξαν στην περιοχή των Πρεσπών, οφείλονται στο ότι δεν καθαρίζονται συστηματικά τα κανάλια της περιοχής, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ζημιές στις καλλιέργειες. Το γεγονός αυτό έχει επισημανθεί από τους εκτιμητές γεωπόνους στους παραγωγούς της περιοχής και στους τοπικούς παράγοντες. Τα συγκεκριμένα αίτια είναι μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά, σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α.

Σύνταξη αναλογιστικής μελέτης

Ως προς το θέμα που αφορά στην αναλογιστική μελέτη, επισημαίνεται ότι η απερχόμενη Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α., της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ουδέποτε παρέδωσε αναλογιστική μελέτη στη νέα Διοίκηση, η οποία ανέλαβε την 25^η Νοεμβρίου του 2019.

Στο σύνολο της χρονικής περιόδου της διακυβέρνησης της χώρας από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ 2015-2019, τόσο οι Υπουργοί όσο και η Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α. δήλωναν στους αγρότες και κτηνοτρόφους ότι εκπονείται αναλογιστική μελέτη για να εντάξουν στον Κανονισμό Ασφάλισης του Οργανισμού νέες περιπτώσεις ζημιών και ασθενειών. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτελούσαν παρελκυστική τακτική των τέως κυβερνώντων έναντι των αγροτών για να αποφύγουν να αναλάβουν το οικονομικό κόστος, το οποίο συνεπάγεται η αναθεώρηση του Κανονισμού του ΕΛ.Γ.Α. και η ένταξη νέων κατηγοριών ζημιών προς αποζημίωση.

Επισημαίνεται ότι, επί ημερών της Διοίκησης της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ο ΕΛ.Γ.Α. όχι μόνον δεν διέθετε οικονομική ευστάθεια, ώστε να είναι φερέγγυος και αξιόπιστος στις υποχρεώσεις του ως προς την καταβολή αποζημιώσεων στους δικαιούχους, αλλά παρουσίαζε και ελλείμματα δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ ετησίως. Συνεπώς, ο ΕΛ.Γ.Α. όχι μόνον δεν διέθετε πόρους για να εντάξει στον Κανονισμό Ασφάλισης νέες απειλές και κινδύνους, αλλά αδυνατούσε να ανταποκριθεί στις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις του. Είναι χαρακτηριστικό ότι τον Δεκέμβριο του 2019 πληρώθηκε το οφειλόμενο ακόμη 15% για ζημιές του 2018 με έσοδα από την ειδική ασφαλιστική εισφορά, η οποία κατεβλήθη για το έτος 2019.

Στο ενημερωτικό σημείωμα του απερχόμενου Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. της 8^{ης} Αυγούστου 2019 προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφέρεται το εξής: «Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛ.Γ.Α. έχει αποφασίσει τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης που θα κατευθύνει όποιες αλλαγές στον Κανονισμό Ασφάλισης. Είμαστε στη διαδικασία έναρξης διαγωνισμού για τη μελέτη αυτή».

Φυσικά, στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ουδεμία διαγωνιστική διαδικασία ήταν σε εξέλιξη και ουδεμία πρωτοβουλία είχε αναληφθεί για τη σύνταξη αναλογιστικής μελέτης, αφού η απερχόμενη Διοίκηση όφειλε:

- να έχει κάνει εντός της πενταετίας την επιλογή του μελετητή για την εκπόνηση της αναλογιστικής μελέτης,
- να έχει αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού και να έχει παραδώσει εγγράφως στον μελετητή επακριβώς ποιοι είναι οι νέοι κίνδυνοι, ποιες είναι οι νέες ζημιές και ποιες είναι οι νέες απειλές, οι οποίες θα έπρεπε να κοστολογηθούν και μάλιστα σε βάθος χρόνου, για να προσδιοριστούν τα απαιτούμενα κεφάλαια, ώστε, εάν ενταχθούν στον Κανονισμό, να μπορούν να αποζημιώνονται οι δικαιούχοι.

Τελικώς, η προκήρυξη, όχι αναλογιστικής μελέτης, αλλά επιλογής Συμβούλου που θα υπεδείκνυε τι πρέπει να είναι η αναλογιστική μελέτη, εκδίδεται με αριθ. πρωτ. 13.909/05/11/2009 και τίτλο «Περί παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης για την εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης για τη βιωσιμότητα του Γεωργασφαλιστικού συστήματος», τρεις μήνες αργότερα από το ενημερωτικό σημείωμα του τότε Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. προς τον νέο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μάκη Βορίδη, και αφού την 30^η Οκτωβρίου 2019 ανακοινώθηκε επισήμως από τον Πρωθυπουργό, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, ότι ορίζεται η νέα Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α. Στην παράγραφο 1.2 της διακήρυξης αναφέρεται ότι ο ανάδοχος θα αναδειχθεί μέσω της διαδικασίας με συνοπτικό πρόχειρο διαγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 117 του ν. 4412/2016.

Την 26^η Νοεμβρίου 2019, την επομένη της αναλήψεως των καθηκόντων της νέας Διοίκησης, οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. προχωρούν στην ολοκλήρωση του διαγωνισμού, χωρίς να ενημερώσουν τη νέα Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α. και, όπως προκύπτει από το πρακτικό 26 της 26^{ης} Νοεμβρίου 2019, στον Διαγωνισμό εγκρίνεται μία εταιρεία, η Prudential Actuarial, έναντι μίας μόνο άλλης, εμφανιζόμενης ως ενδιαφερομένης εταιρείας, της SANY Συμβουλευτικής, η οποία, ενώ μετέχει του διαγωνισμού, δεν έχει υποβάλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Η νέα Διοίκηση του ΕΛΓΑ:

- αποφάσισε την αναστολή της διεξαγωγής αυτής της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού και την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών προς αυτή την κατεύθυνση και
- έθεσε ως στόχο την οικονομική ευστάθεια του Οργανισμού, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται με φερεγγυότητα και αξιοπιστία στις ήδη απορρέουσες από τον Κανονισμό του υποχρεώσεις για την καταβολή αποζημιώσεων.

Προς επιβεβαίωση της αλήθειας ότι δεν επρόκειτο περί αναλογιστικής μελέτης, η νέα Διοίκηση αποφάσισε να εκπονηθεί αυτή η μελέτη, διότι ζητήθηκε από την επιτροπή, την οποία όρισε ο τότε Υπουργός, κ. Μάκης Βορίδης, για τη μελέτη του Γεωργασφαλιστικού Συστήματος, καθώς, αν και δεν είναι βεβαίως αναλογιστική, θα μπορούσε ενδεχομένως να αποδειχθεί χρήσιμη, εάν προσδιορίσει τις επιλογές εκείνες οι οποίες απαιτούνται για την οικονομική ευστάθεια του ΕΛ.Γ.Α., με τον ισχύοντα Κανονισμό, χωρίς την προσθήκη νέων κινδύνων και νέων απειλών. Κατόπιν αυτού, η εν λόγω εταιρεία, ανέλαβε την υλοποίηση αυτού του έργου, με νεότερη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, γιατί ουδέποτε είχε λάβει τέτοια εντολή η εν λόγω εταιρεία από την προηγούμενη Διοίκηση του Οργανισμού.

Αναθεώρηση του Κανονισμού του ΕΛ.Γ.Α.

Όσον αφορά στην αναθεώρηση του Κανονισμού του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι, με τον ν.3877/2010 (Α' 160), ο οποίος αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο της αγρο-ασφαλιστικής κάλυψης της χώρας βάσει του οποίου ενεργεί ο ΕΛ.Γ.Α., οποιαδήποτε τροποποίηση, συμπλήρωση, επέκταση των υφιστάμενων καλύψεων του ΕΛ.Γ.Α. που προβλέπονται στους Κανονισμούς του, έχει ως προαπαιτούμενο την εκπόνηση μελετών και την εν συνεχεία υποβολή προτάσεων και εισηγήσεων προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Επιπλέον, ο προαναφερόμενος νόμος αναφέρει ότι, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης (ύψος ασφαλιστρου) και εισηγήση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. Με την ίδια απόφαση, οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Ασφάλισης και καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της.

Σε κάθε περίπτωση, η νέα Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α. έθεσε ως στόχο της την οικονομική ευστάθεια του Οργανισμού, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται με φερεγγυότητα και

αξιοπιστία στις ήδη απορρέουσες από τον Κανονισμό του υποχρεώσεις για την καταβολή αποζημιώσεων και προς αυτήν την κατεύθυνση κινήθηκε. Οποιαδήποτε αλλαγή Κανονισμού Ασφάλισης προϋποθέτει την εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων για την κάλυψη νέων κινδύνων. Γι' αυτόν τον λόγο, η νέα Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α., από την πρώτη στιγμή της ανάληψης των καθηκόντων της, δήλωσε προς τους ασφαλισμένους αγρότες και κτηνοτρόφους της χώρας ότι επιλέγει τη δημοσιονομική εξυγίανση του Οργανισμού, την οικονομική του ευστάθεια, καθώς και τη δυνατότητά του να πληρώνει στο ακέραιο τις υποχρεώσεις του προς αυτούς, χωρίς να προβαίνει σε υποσχέσεις, σε παραπλανητικές τακτικές και σε αναφορές για ανύπαρκτες αναλογιστικές μελέτες.

Αξιοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας στον γεωργικό τομέα

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και αφορούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, του οποίου, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτέλεσε η ενεργοποίηση του Μέτρου 21 «Έκτακτη, προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19», μετά από σχετική τροποποίηση τόσο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσο και του ΠΑΑ, εξαντλώντας τις χρηματοδοτικές του δυνατότητες, προκειμένου να ενισχυθεί ο κλάδος του ελαιολάδου με 126 εκατ. €.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης των 480 εκατ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες. Ειδικότερα, επτά τράπεζες έχουν υπογράψει επιχειρησιακές συμφωνίες με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Πρόκειται για τις τράπεζες Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.
- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ειδικότερα, διπλασιάστηκαν οι πόροι για έγκριση επενδύσεων στα Σχέδια Βελτίωσης από 315 εκατ. € σε 600 εκατ. €, διατέθηκαν πάνω από 40 εκατ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης, ενώ για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις των προγραμμάτων LEADER δεσμεύτηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 175 εκατ. €.

Αξιοποίηση του Μέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ 2014-2020 για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απολιγνιτοποίησης

Για τη στήριξη των αγροτικών περιοχών σε Μετάβαση, δηλαδή των περιοχών που υφίστανται τις επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης, στο τρέχον ΠΑΑ:

α) Ανακοινώθηκε, εντός του 2020, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, η προδημοσίευση της πρόσκλησης του Μέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας, με γνώμονα να παρασχεθεί δυνατότητα επαγγελματικής διεξόδου στους υποψηφίους που επλήγησαν άμεσα από το κλείσιμο των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ στις συγκεκριμένες περιοχές.

Επιπροσθέτως, και με βάση την προοπτική που δημιουργείται από τη διάθεση επιπλέον πόρων στο ΠΑΑ 2014-2020, στο πλαίσιο του μεταβατικού κανονισμού για

τη διετία 2021-2022, από το ΠΔΠ της νέας ΚΑΠ και το Ταμείο Ανάκαμψης, παρέχεται η δυνατότητα ενιαίας πρόσκλησης του Μέτρου 6.1 των Νέων Γεωργών για το σύνολο της χώρας (ήδη έγινε σχετική προδημοσίευση), δεδομένης της στρατηγικής στόχευσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην προσέλκυση νέων ανθρώπων στον πρωτογενή τομέα και τη στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας στις αγροτικές περιοχές, ειδικά υπό τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες που διαμορφώθηκαν από την επέλευση της κρίσης της πανδημίας, η οποία ακολούθησε την προηγούμενη πολυετή οικονομική κρίση.

β) Μετά και την πρόσφατη τροποποίησή του, εγκρίθηκε από την ΕΕ η διεύρυνση της επιλεξιμότητας των περιοχών που εντάσσονται στο καθεστώς των Περιοχών που πλήττονται από Ειδικά Μειονεκτήματα, δηλαδή στο μέτρο της Εξισωτικής Αποζημίωσης, με προσθήκη Τοπικών Κοινοτήτων στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Γρεβενών και Αρκαδίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Π. Θεοπίστη